

İthal edilen geri dönüştürülmüş içerik için eşdeğer gerekliliklerin ve güvenilir doğrulamanın sağlanması

İcra özeti

Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Tüzüğü (PPWR)¹, Birlik piyasasına arz edilen plastik ambalajlar için geri dönüştürülmüş içerik gerekliliklerini bir koşul olarak belirlemektedir. Bu nedenle, 7(10) maddesi kapsamında kabul edilecek kurallar; geri dönüştürülmüş malzemeler ve ambalajların meşru ticaretine imkân tanırken, ithal edilen geri dönüştürülmüş içeriğin AB hedeflerine yalnızca, ilgili değer zinciri aşamalarında uygulanabilir AB gerekliliklerine eşdeğer gerekliliklere uyum sağlandığının kanıtlanması halinde sayılmasını güvence altına almalıdır.

Birlik piyasasına arz edilen geri dönüştürülmüş içerik, ilgili atığın AB içinde veya dışında toplanmış ya da geri dönüştürülmüş olmasına bakılmaksızın, AB tarafından tanımlanan gerekliliklere eşdeğer bir düzeyi karşılamalıdır. Bu ilke, geri dönüştürülmüş içeriğin Birliğe ikincil hammadde, polimer, ambalaj bileşeni veya nihai ambalaj olarak girdiği tüm durumlarda eşit şekilde uygulanmalıdır.

Cefic bu nedenle Komisyon'a şu çağrıda bulunmaktadır:

- Birlik piyasasına arz edilen tüm geri dönüştürülmüş içerik için sonuç odaklı, ortak bir eşdeğerlik gereklilikleri seti uygulanmalıdır. Bu gereklilikler yalnızca geri dönüştürülmüş içerik oranına ilişkin sayısal beyanı değil; çevrenin ve insan sağlığının korunmasını, atık yönetimini, geri dönüştürülmüş içerik hesaplama yöntemini, gözetim zincirini ve doğrulamayı da kapsamalıdır. Eşdeğerlik, üçüncü ülkeler, geri dönüşüm tesisleri ve ekonomik işletmeciler de dâhil olmak üzere değer zincirinin ilgili seviyelerinde değerlendirilmelidir. Eşdeğer sonuçların sağlanması koşuluyla, üçüncü ülkelerden AB'nin düzenleyici veya idari sisteminin aynısını uygulamaları beklenmemelidir. Uygulanabilir eşdeğerlik gerekliliklerine uyum; uygun olduğu durumlarda AB tarafından tanınan sistemler kapsamında belgelendirme de dâhil olmak üzere, nesnel ve denetlenebilir kanıtlarla ortaya konulmalıdır.
- Piroliz yağı ve döngüsel nafta gibi ikincil hammaddelerin yanı sıra monomerler, polimerler, dönüştürülmüş bileşenler ve nihai ambalajlar da dâhil olmak üzere ilgili tüm giriş noktaları kapsanmalıdır.

¹Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Hakkında (AB) 2025/40 sayılı Tüzük

- Tek Kullanımlık Plastikler Direktifi (SUPD) kapsamında çıkarılan Komisyon Uygulama Tüzüğü (AB) 2026/1425 ile oluşturulan doğrulama yapısı esas alınmalı; parti bazlı beyanlar, tesis düzeyinde doğrulama, yetkin ve bağımsız doğrulayıcılar, standartlaştırılmış sertifikalar, sertifikaların değer zinciri boyunca aktarılması ve Üye Devletler arasında karşılıklı tanınması gibi unsurlar bu yapıya dâhil edilmelidir.
- Belgelendirme sistemlerinin ve belgelendirme kuruluşlarının tanınması ve gözetimine ilişkin uyumlaştırılmış AB gereklilikleri oluşturulmalı; uygun olduğu ölçüde mevcut AB yaklaşımlarından, akreditasyon düzenlemelerinden ve uyumlaştırılmış standartlardan yararlanılmalıdır. Uygun şekilde akredite edilmiş belgelendirme kuruluşları tarafından düzenlenen sertifikalar, ilgili PPWR gerekliliklerine uygunluğu ortaya koymaları hâlinde uyum kanıtı olarak kabul edilmelidir. Komisyon tarafından tanınan belgelendirme sistemleri de söz konusu uyumun gösterilmesi için kabul edilmiş yöntemlerden birini oluşturabilir.
- Gümrük kontrollerini desteklemek amacıyla sertifikalarla bağlantılı beyanlardan yararlanılmalıdır. Geri dönüştürülmüş kökene ve tahsis edilmiş kütle dengesi hesaplamalarına ilişkin beyanlar, malların fiziksel olarak incelenmesi yoluyla doğrulanamaz ve yalnızca tarife sınıflandırması üzerinden de gösterilemez.

Bu yaklaşım, eşit rekabet koşullarının sağlanmasına, AB'nin geri dönüştürülmüş içerik hedeflerinin bütünlüğünün korunmasına ve gerekliliklere uygun ithalat için uygulanabilir ve etkin biçimde denetlenebilir bir çerçeve oluşturulmasına katkı sağlayacaktır. Aynı zamanda, üçüncü ülkelerden doğrulanmış geri dönüştürülmüş malzemelere erişimi sürdürürken Avrupa'daki geri dönüşüm kapasitesine yapılacak yatırımları da destekleyecektir.

Kapsam ve temel hususlar

Komisyon, plastik ambalaj tedarik zincirlerinin karmaşık olduğunu ve nihai ambalaj Birlik piyasasına arz edilmeden önce birden fazla ülkeyi, ekonomik işletmeciyi, işleme aşamasını ve geri dönüştürülmüş malzeme formunu içerebileceğini göz önünde bulundurmalıdır. Bu nedenle, PPWR kapsamındaki eşdeğerlik ve doğrulama çerçevesi tasarlanırken buna bağlı uyum, izlenebilirlik ve uygulama risklerine özellikle dikkat edilmelidir. Söz konusu riskler; sorumlulukların açık biçimde dağıtılması, uyumlaştırılmış kanıt gereklilikleri, güvenilir gözetim zinciri sistemleri, bağımsız doğrulama, risk bazlı kontroller ve gümrük makamları ile piyasa gözetimi otoriteleri arasındaki etkin iş birliği yoluyla en aza indirilmelidir.

Bu belge yalnızca ithalata ilişkin eşdeğerlik ve doğrulama konularını ele almaktadır. Cefic'in, kütle dengesi tahsisi de dâhil olmak üzere PPWR kapsamındaki geri dönüştürülmüş içerik hesaplama metodolojisine ilişkin görüşü ayrı bir belgede ortaya konulmaktadır. Bu nedenle, bu belgede SUPD Uygulama Tüzüğü'ne yapılan atıflar, Cefic'in söz konusu hesaplama metodolojisine ilişkin tutumunu yansıtır şekilde yorumlanmamalıdır.

1. Giriş ve politika bağlamı

Cefic, Komisyonun "Ambalaj ve ambalaj atıkları – ambalajlarda kullanılmak üzere geri dönüştürülmüş malzemelerin AB'ye ithalatına ilişkin koşullar" başlıklı görüş çağrısını memnuniyetle karşılamaktadır. Söz konusu girişim, (AB) 2025/40 sayılı Tüzüğün 7. maddesi kapsamında gerekli olan ikincil mevzuatın hazırlanmasına yöneliktir. Buna aşağıdakiler dahildir:

- 7(8) maddesi kapsamında geri dönüştürülmüş içeriğin hesaplanması ve doğrulanmasına ilişkin metodoloji ile teknik dokümantasyon formatı;
- 7(9) maddesi kapsamında plastik geri dönüşüm teknolojilerine yönelik sürdürülebilirlik kriterleri; ve
- 7(10) maddesi kapsamında tüketici sonrası plastik atıkların üçüncü bir ülkede toplanması veya geri dönüştürülmesi durumunda, üçüncü taraf denetimleri de dâhil olmak üzere eşdeğerliğin değerlendirilmesi, doğrulanması ve belgelendirilmesine ilişkin metodoloji.

Bu düzenlemeler birbiriyle uyumlu ve bütüncül bir çerçeve içinde uygulanmalıdır. Hesaplama metodolojisi, hangi unsurların geri dönüştürülmüş içerik olarak beyan edilebileceğini; sürdürülebilirlik kriterleri, hangi geri dönüşüm faaliyetlerinin uygun kabul edileceğini; eşdeğerlik metodolojisi ise üçüncü bir ülkede toplanan veya geri dönüştürülen atıklardan elde edilen geri dönüştürülmüş içeriğin aynı hedeflerin karşılanmasına yönelik olarak hesaba katılıp katılamayacağını belirleyecektir. Doğrulama ve uygulama mekanizmaları, bu üç unsuru birbiriyle ilişkilendirmeli ve tutarlı biçimde uygulanmalarını sağlamalıdır.

Cefic, 7(8) maddesi kapsamında geri dönüştürülmüş içeriğin hesaplanmasına ilişkin metodoloji ile 7(9) maddesi kapsamında geri dönüşüm teknolojilerine yönelik sürdürülebilirlik kriterleri hakkında görüşlerini hâlihazırda ortaya koymuştur.

Bu belge özellikle Komisyonun plastik geri dönüştürülmüş malzemelerin ithalatına ve mevcut doğrulama, belgelendirme ve gözetim zinciri sistemlerine ilişkin sorularına yanıt vermektedir. Ayrıca, Cefic'in Geri Dönüştürülmüş Malzemelerin Doğrulanmasına Yönelik AB Gümrük Beyan Mekanizması² konusundaki görüşünü temel alan uygulanabilir bir yaptırım ve denetim yapısı önermektedir.

2. İthalat hâlihazırda piyasanın bir gerçeği, ancak önemli veri boşlukları devam ediyor

İthal edilen plastikler ve geri dönüştürülmüş plastikler hâlihazırda Avrupa tedarik zincirlerinin bir parçasını oluşturmaktadır. Ancak geri dönüştürülmüş plastiklerin birincil plastiklerle aynı gümrük kodları altında sınıflandırılması nedeniyle, mevcut istatistikler ithal edilen geri dönüştürülmüş içeriğin ne kadarının nihai olarak ambalajlarda kullanılmak üzere Birlik piyasasına arz edildiğini belirlemek için gerekli ürün ve polimer bazındaki bilgileri sağlamamaktadır.

Gösterge	Mevcut kanıt	Yorum
Toplam plastik ithalatı, 2024	13,4 milyon ton; Avrupa'daki plastik dönüştürme girdisinin %24'üne eşdeğer	İthalat, plastik işleyicilerinin tedarikinde önemli bir paya sahiptir.
İthal edilen mekanik olarak geri dönüştürülmüş tüketici sonrası plastikler, 2024	Yaklaşık 1,2 milyon ton (toplam plastik ithalatının %9,0'ı)	Tüm sektörler ve polimer türleri birlikte değerlendirilmiştir; kimyasal olarak geri dönüştürülmüş plastikler verilerin dışında tutulmuştur.
İthal edilen mekanik olarak geri dönüştürülmüş tüketici öncesi plastikler, 2024	Yaklaşık 0,7 milyon ton (toplam plastik ithalatının %5,2'si)	Tüm sektörler ve polimer türleri birlikte değerlendirilmiştir.
İthal edilen döngüsel plastikler, 2024	Yaklaşık 1,5 milyon ton; döngüsel plastiklerin dönüştürme girdisinin %19'u	Döngüsel plastik arzı hâlihazırda önemli ölçüde ithalata dayanmaktadır.

Ambalaj dönüştürme ve tüketim, 2024	20,3 milyon ton dönüştürme hacmine karşılık 18,4 milyon ton tüketim; Avrupa yaklaşık %9 oranında net ihracatçı konumunu korudu	Bu net denge, brüt ambalaj ithalatını veya ithal ambalajların içerdiği geri dönüştürülmüş içerik miktarını ortaya koymamaktadır.
-------------------------------------	--	--

Kaynak: *Plastics Europe, The Circular Economy for Plastics – A European Analysis 2026*, s. 15, 36–37 ve 55. Rakamlar yuvarlanmıştır.

Plastics Europe verileri, Avrupa’nın 2024 yılında plastik ambalajda net ihracatçı konumunu koruduğunu, ancak net ihracat pozisyonunun 2022’ye kıyasla zayıfladığını göstermektedir. Bununla birlikte söz konusu veriler, ambalaj ithalatının hâlihazırda piyasanın bir gerçeği olduğunu doğrulamaktadır. Ancak veriler, brüt ambalaj ithalatını ortaya koymamakta ve ithal edilen ambalajların bünyesinde yer alan geri dönüştürülmüş içeriğe ilişkin bilgi sunmamaktadır.

Bu veri boşlukları başlı başına politika açısından önemli bir bulgudur. Mevcut istatistikler, ithal edilen geri dönüştürülmüş plastikleri polimer türü, menşe ülke, geri dönüşüm teknolojisi veya nihai kullanım bazında güvenilir şekilde ayırtmamaktadır. Aynı şekilde, ithal edilen ambalajlarda veya diğer nihai ürünlerde bulunan geri dönüştürülmüş içerik de tespit edilememektedir. Kimyasal geri dönüşüm yoluyla elde edilen malzemeler, veri bulunabilirliğine ilişkin nedenlerle Plastics Europe ticaret veri setine dâhil edilmemektedir.

Birincil formdaki plastikler ile işlenmiş plastik ürünlere ilişkin Eurostat dış ticaret verileri başlıca ticaret ortaklarını belirlemeye imkân tanımakla birlikte, birincil ve geri dönüştürülmüş içerik arasında ayırım yapmamaktadır. Plastics Europe raporu³, birincil formdaki plastiklerin AB dışından başlıca tedarikçileri arasında Amerika Birleşik Devletleri, Güney Kore, Suudi Arabistan, Çin ve Türkiye’yi gösterirken, işlenmiş plastik ürün ithalatında Çin’in baskın konumda olduğunu ortaya koymaktadır. Ancak mevcut sınıflandırmalar, bu ticaret akışlarının hangilerinin geri dönüştürülmüş içerik beyanı taşıdığını göstermemektedir.

Bağlayıcı geri dönüştürülmüş içerik hedeflerinin Birlik içinde geri dönüştürülmüş malzemelere olan talebi artırmasıyla birlikte, bu ticaret akışlarının giderek daha önemli hale gelmesi beklenmektedir.

3. Birlik piyasasına arz edilen tüm geri dönüştürülmüş içerik için eşdeğer gereklilikler

İthalat, değer zincirinin farklı aşamalarında gerçekleşebilir. Buna atıklar, geri dönüşüm ara ürünleri ve piroliz yağı veya döngüsel nafta gibi ikincil hammaddeler, monomerler, polimerler ve bileşikler ile ambalaj bileşenlerine ve nihai ambalajlara dâhil edilmiş geri dönüştürülmüş içerik de dahildir. Bu nedenle, AB düzenleyici hedefleri kapsamında hesaba katılan geri dönüştürülmüş içeriğin, menşei veya Birlik piyasasına hangi formda girdiğine bakılmaksızın aynı esaslı gerekliliklere uyması büyük önem taşımaktadır. Güvenilir ve kapsamlı bir eşdeğerlik ve doğrulama çerçevesi; eşit rekabet koşullarının sağlanması, geri dönüştürülmüş içerik beyanlarının güvenilirliğinin korunması ve Avrupalı geri dönüşüm işletmelerinin rekabet açısından dezavantajlı duruma düşmesinin önlenmesi için gereklidir.

²Cefic pozisyon belgesi, [EU Customs Declaration Mechanism for Recycled Materials Verification](#), Eylül 2026

3.1. Eşdeğerlik; düzenleyici sonuçları, doğrulama sistemlerini ve uygulamayı kapsamalıdır

Cefic, eşdeğerliğin hem AB dışındaki ekonomik işletmecileri hem de üçüncü ülkeleri kapsayan ortak bir asgari gereklilikler seti temelinde değerlendirilmesini önermektedir. Metodoloji teknoloji açısından tarafsız kalmalı; bununla birlikte uygun kabul edilen tüm geri dönüştürülmüş içerik için aynı düzeyde çevre ve insan sağlığının korunması, izlenebilirlik ve düzenleyici güvence sağlanmalıdır.

Boyut	Asgari eşdeğerlik gerekliliği
Uygun hammadde girdisi	Beyan, AB mevzuatında tanımlandığı şekliyle tüketici sonrası plastik atığa ilişkin olmalı ve uygun olmayan hammaddelerin karıştırılmasını veya etiketlenmesini önleyecek güvenceler içermelidir.
Atık toplama ve işleme	Toplama, ayırma ve geri dönüşüm faaliyetleri çevresel açıdan uygun atık yönetimi koşulları altında gerçekleştirilmelidir. Bu kapsamda, SUPD Uygulama Tüzüğü (AB) 2026/1425'in 1(1)(b) maddesinde belirtilen kriterler ve ilgili Birlik gereklilikleriyle sonuç bakımından eşdeğer kontroller dikkate alınmalıdır.
İnsan sağlığının ve çevrenin korunması	Tesisler ve süreçler, uygulanabilir emisyon, kontaminasyon ve ürün güvenliği kontrolleri ile insan sağlığı ve çevrenin korunmasına ilişkin gereklilikler de dâhil olmak üzere eşdeğer güvenceleri karşılamalıdır. Uygun olduğu ölçüde özellikle 2008/98/EC sayılı Direktif ve (AB) 2025/40 sayılı Tüzük kapsamındaki gereklilikler dikkate alınmalıdır.
Geri dönüşüm ve sürdürülebilirlik kriterleri	Geri dönüşüm faaliyeti, AB'nin geri dönüşüm tanımı kapsamında uygun olmalı ve PPWR'nin 7(9) maddesi uyarınca kabul edilen sürdürülebilirlik kriterlerini karşılamalıdır.
Hesaplama metodolojisi	Geri dönüştürülmüş içerik; sistem sınırları, verimler, kayıplar, tahsis kuralları ve gözetim zinciri gereklilikleri de dâhil olmak üzere 7(8) maddesi kapsamındaki aynı metodoloji kullanılarak hesaplanmalıdır.
İzlenebilirlik ve mükerrer sayımın önlenmesi	Kanıtlar, uygun atığı denetlenebilir bir gözetim zinciri aracılığıyla belgelendirilmiş çıktılarla ilişkilendirmeli ve ürünler, pazarlar, sistemler ve hesap dönemleri genelinde mükerrer beyanları önlemelidir.
Doğrulama ve denetim/yaptırım	Bağımsız doğrulama, belge saklama, verilere erişim, düzeltici faaliyetler, yaptırımlar ve sistem gözetimi eşdeğer düzeyde güvence sağlamalıdır.

3.2. PPWR'nin SUPD temel çerçevesiyle uyumlaştırılması

Cefic, Komisyon Uygulama Tüzüğü (AB) 2026/1425'te yer alan eşdeğerlik ve doğrulama hükümlerinin — özellikle 1(1) ve 8. maddelerin — PPWR kapsamındaki doğrulama çerçevesi için temel alınmasını genel olarak desteklemektedir. Bununla birlikte, söz konusu hükümlerin PPWR'nin daha geniş ambalaj kapsamına gerekli olduğu ölçüde uyarlanması gerekmektedir.

Uygulama Tüzüğü'nün 1(1)(b) maddesi, uygunluğu ayrıntılı bir ülke düzeyinde değerlendirmeye ve Birlik ile üçüncü ülke arasında bir anlaşma veya düzenleme akdedilmesine bağlamaktadır. Cefic, bir ülkenin atık yönetimi çerçevesinin değerlendirilmesinde kullanılacak kriter ve göstergeleri desteklemekle birlikte, böyle bir anlaşmanın zorunlu tutulmasının uzun ve idari açıdan karmaşık bir sürece yol açabileceğini değerlendirmektedir. Bunun yerine, gerekli değerlendirme; Komisyon tarafından belirlenen uyumlaştırılmış gereklilikler temelinde, uygun şekilde akredite edilmiş denetçiler tarafından yürütülecek bağımsız denetimler yoluyla gerçekleştirilmelidir.

³Plastics Europe, Plastikler için Döngüsel Ekonomi: Avrupa Analizi, 2026

PPWR, ilgili eşdeğerlik ve doğrulama hükümlerini korumalı ve bunları, ülke düzeyindeki değerlendirmeyi Birlik piyasasına ürün sağlayan ekonomik işletmeciler ile geri dönüşüm tesislerinin bağımsız ve risk bazlı doğrulamasıyla birleştirerek daha da işler hâle getirmelidir. SUPD Uygulama Tüzüğü'nün 1(1)(a) maddesi doğrultusunda, bu yaklaşım OECD Kararı'nın uygulandığı üçüncü ülkelerin uygun kabul edilmesini de kapsayabilir. Ancak (AB) 2024/1157 sayılı Tüzüğün 45(5) ve (6) maddeleri uyarınca gerçekleştirilen değerlendirme ve kabul edilen karar sonucunda, ilgili ülkenin plastik atıkların çevresel açıdan uygun yönetimine ilişkin gereklilikleri karşılamadığı sonucuna varılması hâlinde bu uygunluk geçerli olmamalıdır. SUPD Uygulama Tüzüğü'nün 8. maddesi doğrultusunda, doğrulama; tüketici sonrası plastik atığın nerede oluştuğuna veya nerede geri dönüştürüldüğüne bakılmaksızın uygulanmalıdır. PPWR kuralları ayrıca, ithal edilen geri dönüştürülmüş içeriğin; Birlik içinde üretilen geri dönüştürülmüş içerikle aynı doğrulama gerekliliklerine, PPWR'nin 7(8) maddesi uyarınca kabul edilen geri dönüştürülmüş içerik hesaplama metodolojisine ve PPWR'nin 7(9) maddesi uyarınca kabul edilen geri dönüşüm teknolojilerine ilişkin sürdürülebilirlik kriterlerine uyması gerektiğini açıkça ortaya koymalıdır.

4. Doğrulama: uyumlaştırılmış ve güvenilir bir doğrulama çerçevesi esastır

Doğrulama, bağımsız ve akredite bir kuruluşun bir ekonomik işletmecinin, tesisin ve geri dönüştürülmüş içerik beyanının uygulanabilir gerekliliklere uygun olup olmadığını değerlendirdiği süreçtir. Belgelendirme ise bu sürecin belgelenmiş sonucudur ve tedarik zinciri boyunca aktarılabilecek ve yetkili makamlar tarafından uyumun doğrulanmasında kullanılabilecek kanıtı sağlar.

PPWR, SUPD Uygulama Tüzüğü kapsamında oluşturulan yönetim ve güvence mekanizmalarının ilgili unsurlarını temel almalıdır. SUPD Uygulama Tüzüğü'nün 8. maddesi uyumlaştırılmış bir doğrulama süreci oluşturmakta ve bu süreç sonucunda düzenlenen sertifikaların Üye Devletler genelinde tanınmasını zorunlu kılmaktadır. PPWR'nin daha geniş kapsamı ve geri dönüştürülmüş içerik gerekliliklerinin Birlik içinde tutarlı biçimde uygulanması ihtiyacı dikkate alındığında, ilgili ikincil mevzuat uyumlaştırılmış doğrulama ve belgelendirme gereklilikleri oluşturmalıdır. Ayrıca Komisyonun, hesaplama metodolojisi ve gözetim zinciri kuralları da dâhil olmak üzere uygulanabilir PPWR gerekliliklerine uyumu doğrulayabildiğini ortaya koyan belgelendirme sistemlerini tanımasına imkân sağlamalıdır. Komisyon tarafından tanınan sistemler kapsamında, uygun şekilde akredite edilmiş belgelendirme kuruluşlarınca düzenlenen sertifikalar, sistemin kapsadığı gereklilikler bakımından uyum kanıtı olarak kabul edilmelidir. Bu yaklaşım, yönetim ve güvenceyi güçlendirirken Birlik içinde ve dışında tutarlı uygulamayı da destekleyecektir.

Önerilen PPWR modeli eksiksiz bir güvence zinciri oluşturmaktadır: PPWR gereklilikleri tanımlar; Komisyon bu gereklilikleri doğrulama kapasitesine sahip sistemleri tanır; akredite belgelendirme kuruluşları ekonomik işletmecileri ve tesisleri denetler; sertifikalar ve beyanlar uyumu belgelendirir; Üye Devletler ise risk bazlı uygulama ve denetime tabi olmak üzere, tanıma kapsamındaki gereklilikler bakımından bu kanıtları kabul eder.

Cefic bu nedenle PPWR doğrulama ve belgelendirme çerçevesinin:

- hem AB'de üretilen hem de ithal edilen geri dönüştürülmüş içerik için geçerli olacak uyumlaştırılmış esaslı gereklilikler ile doğrulama gereklilikleri oluşturmasını;
- ulusal veya uluslararası belgelendirme sistemlerinin Komisyon tarafından tanınmasını elde edebileceği ve bu tanınmayı sürdürebileceği şeffaf bir süreç öngörmesini;
- doğrulamanın, ilgili geri dönüşüm teknolojileri ve gözetim zinciri modelleri için gerekli yetkinliğe

sahip, bağımsız ve uygun şekilde akredite edilmiş belgelendirme kuruluşları tarafından gerçekleştirilmesini zorunlu kılmasını;

- nicel geri dönüştürülmüş içerik bilgilerinin ve ilgili sertifika referanslarının tedarik zinciri boyunca aktarılması için standartlaştırılmış beyan ve sertifikaların kullanılmasını; ve
- Komisyonun veya yetkili makamların dayanak oluşturan kanıtları talep edebilmesi ve gerekliliklerin artık karşılanmadığı durumlarda tanınmanın askıya alınabilmesi veya geri çekilebilmesi imkânı da dâhil olmak üzere risk bazlı gözetim mekanizmaları öngörmesini

tavsiye etmektedir.

5. Uygulama ve denetim: beyan ve belgelendirmeye dayalı bir yaklaşım

Cefic, geri dönüştürülmüş içerik beyanlarının AB sınırında etkin biçimde denetlenmesini güçlü şekilde desteklemektedir. Daha ayrıntılı gümrük kodları, nesnel ve doğrulanabilir ürün özelliklerini yansıttıkları durumlarda faydalı olabilse de geri dönüştürülmüş içerik genellikle bu tür bir özellik değildir. Geri dönüştürülmüş içerik çoğunlukla kütlece yüzde olarak ifade edilir ve özellikle kimyasal geri dönüşüm ile kütle dengesi sistemlerinde, ilgili hususların sınırda yalnızca gümrük kodları üzerinden güvenilir biçimde doğrulanması mümkün olmayabilir. Geri dönüştürülmüş içerik, olağan gümrük kontrolleriyle doğrudan tespit edilebilen nesnel bir ürün özelliği değil; belgelendirme ve gözetim zinciri kayıtlarıyla desteklenen tahsis edilmiş bir özelliktir. Gümrük kodları ürünleri kategorilere ayırmak üzere tasarlanmıştır ve bir sevkiyatta yer alan gerçek geri dönüştürülmüş içerik yüzdesini yansıtamaz. Bu nedenle, gümrük kodlarına dayalı bir yaklaşım sınırlı doğrulama değeri sağlayacak, daha düşük doğrulukta ticaret verileri üretecek ve tedarik zincirleri ile aşağı yönlü değer zincirlerinde ilave karmaşıklık yaratacaktır.

Buna ek olarak, geri dönüştürülmüş içeriğe dayalı gümrük sınıflandırmaları, diğer açılardan birbirinin aynı olan malzemeler için ilave ürün sınıflandırmaları, stok takibi ve raporlama sistemleri gerektirerek tedarik zincirleri genelinde önemli operasyonel yükler yaratabilir. Ayrıca, değer zinciri boyunca daha aşağı aşamalarda ek sınıflandırmalar yapılması yönünde baskı oluşturabilir; buna karşın uygulama ve denetim açısından yalnızca sınırlı ölçüde ek fayda sağlayabilir.

Bu nedenlerle Cefic, geri dönüştürülmüş içerik beyanlarının yalnızca özel gümrük kodları aracılığıyla değil; beyanlar, belgelendirme ve denetlenebilir destekleyici kanıtlar üzerinden doğrulanmasının daha uygun olduğunu değerlendirmektedir. Bu yaklaşım, geri dönüştürülmüş içerik beyanlarının dayandığı gözetim zinciri ve belgelendirme kayıtlarının doğrulanmasına imkân sağlarken, belgeye dayalı kontroller ve ithalat sonrası mutabakat yoluyla gümrük denetimini de desteklemektedir.

5.1. Cefic'in Önerdiği Gümrük Beyan Mekanizması

Cefic, mevcut eşya kodlarını korurken mevcut gümrük ve belgelendirme sistemleri üzerine inşa edilen Geri Dönüştürülmüş Malzemelerin Doğrulanmasına Yönelik Gümrük Beyan Mekanizması önermektedir.

Bu yaklaşım kapsamında, geri dönüştürülmüş içerik beyanları gümrük prosedürleriyle bağlantılı beyanlar ve tanınmış belgelendirme sistemleri aracılığıyla desteklenecektir. Sertifika ve beyanların otomatik olarak doğrulanması, denetim ve yaptırım süreçlerini güçlendirecek, geri dönüştürülmüş içerik beyanlarının güvenilirliğini artıracak ve Birliğe fiilen giren geri dönüştürülmüş malzeme hacimlerine ilişkin daha doğru veriler üretilmesini sağlayacaktır.

Mekanizma yalnızca geri dönüştürülmüş içerik beyanında bulunulan durumlarda uygulanacaktır. Bu tür bir beyan taşımayan ürünler mevcut gümrük prosedürleri kapsamında ithal edilmeye devam edecektir. Gümrük beyanlarını belgelendirme ve denetlenebilir kayıtlarla ilişkilendiren bu mekanizma, ilave gümrük sınıflandırmaları oluşturmaksızın hem mekanik hem de kimyasal geri dönüşüm yollarını kapsayabilecek teknoloji açısından tarafsız bir çerçeve sunmaktadır.

Daha ayrıntılı bilgi Cefic'in "[Geri Dönüştürülmüş Malzemelerin Doğrulanmasına Yönelik AB Gümrük Beyan Mekanizması](#)" başlıklı pozisyon belgesinde yer almaktadır.

For more information , please contact:

Masoud Zabeti

Senior Innovation Manager

mza@cefic.be

About Cefic

Cefic, the European Chemical Industry Council, is the forum of large, medium and small chemical companies across Europe, accounting for 1.2 million jobs and 13% of world chemicals production.

On behalf of its members, Cefic's experts share industry insights and trends, and offer views and input to the EU agenda. Cefic also provides members with services, like guidance and training on regulatory and technical matters, while also contributing to the advancement of scientific knowledge.

**Bu içerik, Cefic (Avrupa Kimya Endüstrisi Konseyi) tarafından kendi üyelerinin kullanımına sunulmak üzere hazırlanan bilgi ve dokümanlardan yararlanılarak TKSD üyelerinin kullanımına sunulmuş olup, içerikte yer alan Türkçe tercüme, özet, değerlendirme, derleme ve ilave çalışmalar üzerindeki fikri haklar TKSD'ye aittir. Söz konusu içeriklerin tamamı veya bir kısmı, TKSD'nin bilgisi ve yazılı onayı olmaksızın üçüncü kişilerle paylaşılamaz, çoğaltılamaz, kamuya açık hale getirilemez, yayımlanamaz veya farklı amaçlarla kullanılamaz.*

Ek 1: Komisyonun Kanıt Çağrısındaki Sorulara Yanıt

1. Plastik geri dönüştürülmüş malzeme ithalatına ilişkin veriler

Komisyon sorusu	Mevcut kanıtlara dayanan Cefic cevapları
Üçüncü ülkelerden ithal edilen geri dönüştürülmüş içeriğin tahmini yıllık hacmi	Plastics Europe, 2024 yılı için yaklaşık 1,2 milyon ton ithal mekanik olarak geri dönüştürülmüş tüketici sonrası plastik ve 0,7 milyon ton ithal mekanik olarak geri dönüştürülmüş tüketici öncesi plastik bulunduğunu tahmin etmektedir. Bu toplamlar tüm sektörleri ve polimer türlerini kapsamaktadır. Ticaret veri seti kimyasal olarak geri dönüştürülmüş plastikleri içermemekte ve polimer veya menşe ülke bazında bir kırılım sunmamaktadır.
AB piyasasına arz edilen plastik ambalajların üçüncü ülkeler menşeli olanlarının oranı	Mevcut veriler bu oranı ortaya koymamaktadır. 2024 yılında ambalaj dönüştürme hacmi 20,3 milyon ton, tüketim ise 18,4 milyon ton olarak gerçekleşmiş olup bu durum yaklaşık %9'luk net ihracat pozisyonuna işaret etmektedir. Ancak net denge, brüt ithalatın hesaplanmasında kullanılamaz ve ithal ambalajların bünyesindeki geri dönüştürülmüş içerik miktarı bilinmemektedir.
Başlıca üçüncü ülke kaynakları	Genel Eurostat ticaret verileri, birincil formdaki plastikler ve işlenmiş plastik ürünler açısından başlıca kaynak ülkeleri belirlemeye imkân tanımakta, ancak birincil ve geri dönüştürülmüş malzeme arasında ayırım yapmamaktadır. Plastics Europe'un 2024 veri seti; birincil formdaki plastiklerin başlıca kaynakları arasında Amerika Birleşik Devletleri, Güney Kore, Suudi Arabistan, Çin ve Türkiye'yi; işlenmiş plastik ürünlerin başlıca kaynakları arasında ise Çin, Türkiye, Birleşik Krallık, İsviçre ve Vietnam'ı göstermektedir. Bu rakamlar, özel olarak geri dönüştürülmüş içerik kaynaklarını temsil ettiği şeklinde yorumlanmamalıdır.

2. Doğrulama, belgelendirme ve gözetim zinciri sistemleri

Ekonomik işletmeciler hâlihazırda ayrıştırma, kontrollü harmanlama ve kütle dengesi yaklaşımlarını kapsayan gönüllü sistemler ve standartlar kullanmaktadır. Bunlar arasında ISCC PLUS, REDcert, RSB gibi sistemler ile SCS gibi geri dönüştürülmüş içerik belgelendirme çözümleri yer almaktadır. Ancak bu sistemlerin kapsamı ve metodolojileri birbirinin aynısı değildir; ayrıca herhangi bir sistemin burada belirtilmesi, PPWR kapsamında otomatik olarak hukuken tanındığı şeklinde yorumlanmamalıdır.

Komisyon, sonuç odaklı asgari kriterler ve şeffaf bir tanıma prosedürü oluşturmalıdır. Bir sistem yalnızca uygunluğu ortaya koyabildiği teknolojiler, gözetim zinciri modelleri, malzemeler ve coğrafi kapsamlar bakımından kabul edilmelidir. Tanınmış sistemler kapsamında faaliyet gösteren belgelendirme kuruluşları uygun şekilde akredite edilmeli ve gözetim altında tutulmalıdır.

**Bu içerik, Cefic (Avrupa Kimya Endüstrisi Konseyi) tarafından kendi üyelerinin kullanımına sunulmak üzere hazırlanan bilgi ve dokümanlardan yararlanılarak TKSD üyelerinin kullanımına sunulmuş olup, içerikte yer alan Türkçe tercüme, özet, değerlendirme, derleme ve ilave çalışmalar üzerindeki fikri haklar TKSD'ye aittir. Söz konusu içeriklerin tamamı veya bir kısmı, TKSD'nin bilgisi ve yazılı onayı olmaksızın üçüncü kişilerle paylaşılamaz, çoğaltılamaz, kamuya açık hale getirilemez, yayımlanamaz veya farklı amaçlarla kullanılamaz.*